

RAADSINFORMATIEBRIEF

Zaaknummer: 646895
Documentnummer: 823694

Datum: 8 juli 2025
Portefeuille(s): Openbare orde en veiligheid
Portefeuillehouder(s): J.P. Gebben

Onderwerp Stand van zaken vliegtuigberging Van Veldhuizenbos

Context

- ☐ Afdoening motie [naam / raadsvergadering d.d.]
- ☐ Afdoening toezegging [commissievergadering/raadsvergadering d.d.]
- ☐ Beantwoording raadsvragen
- ☒ Actuele bestuurlijke aangelegenheid
- ☐ Anders, [te weten...]

Inleiding

In oktober 2024 heeft het college opdracht gegeven om de vliegtuigresten in het Van Veldhuizenbos in Dronten te bergen en zijn de voorbereidingen voor dit project gestart. Middels deze raadsinformatiebrieven willen we uw raad graag informeren over de belangrijkste ontwikkelingen.

Crashlocatie nader in kaart gebracht

Ondanks dat we nog niet weten bij welk vliegtuig de gevonden wrakresten horen, heeft nader onderzoek wel een beter beeld gegeven van de huidige crashlocatie in het Van Veldhuizenbos. Tussen 1942 en 1945 is het vliegtuig in het IJsselmeer gestort en door de impact van de klap op het water uiteengeslagen. Het is zeer aannemelijk dat de polderwerkers tijdens de drooglegging van de polder dit vliegtuigwrak zijn tegengekomen. Vanuit de efficiëntiegedachte was het toentertijd gebruikelijk om vliegtuigwrakken op te blazen met de vliegtuigbommen die rondom de wrakken werden aangetroffen. Helaas werd hierbij geen onderzoek uitgevoerd naar de identiteit van een gevonden toestel.

Aanvullend detectieonderzoek van de EODD en het historisch vooronderzoek van de Staf officier Vliegtuigberging (SOVB) laten dan ook zien dat de vliegtuigresten over een groter gebied verspreid liggen dan eerder werd aangenomen. Daarom is inmiddels een groter deel van het perceel met hekwerk afgezet en zal het gebied tijdens de berging ruim worden afgegraven om zoveel mogelijk vliegtuig- en munitieresten te bergen.

Voorbereidend werk bergingslocatie

Voordat Defensie kan beginnen met de bergingswerkzaamheden, dient het perceel eerst vrijgemaakt te worden van bomen, struikgewas en grasvegetatie. Voor aanvang van de uitvoerende werkzaamheden vindt er onderzoek plaats naar aanwezige natuurwaarden (flora en fauna). In een ecologisch werkprotocol wordt vastgelegd hoe men tijdens de werkzaamheden rekening moet houden met de aanwezige natuurwaarden, conform de Wet Natuurbescherming. Het snoei- en kapwerk zal medio september worden uitgevoerd. Tijdens deze werkzaamheden zal het naastgelegen wandelpad korte tijd worden afgesloten i.v.m. de veiligheid.

Bijlage(n):

Op het perceel staan ook een aantal populieren die gekapt moeten worden. Hiervoor is een lokale ondernemer gevonden die het gekapte hout een duurzame bestemming kan geven. De drie bomen die tussen de bergingslocatie en de ijsbaan staan, worden door een deskundig boomverzorger gesnoeid en tijdens de berging extra beschermd om beschadiging te voorkomen. Daarnaast wordt er een plan opgesteld om het ontgraven perceel na de berging opnieuw in te richten om zo de natuurwaarde weer te herstellen.

Gebruik gewasbeschermingsmiddel

Het open veld wat ontgraven moet worden, bestaat nu uit een grasvegetatie met een flink gewas. Deze vegetatie en graszoden vormen een groot obstakel wanneer de te ontgraven grond moet worden gezeefd. Omdat er (scherpe) munitie aan de oppervlakte ligt, kan er niet worden gefreesd. Daarom wordt het perceel in september behandeld met een gewasbeschermingsmiddel om het algehele proces niet te laten stagneren.

Volgens Art. 27b van het Besluit gewasbeschermingsmiddelen en biociden geldt er een verbod op het professionele gebruik van gewasbeschermingsmiddelen buiten de landbouw. In dit Besluit en Art. 8 van de Regeling gewasbeschermingsmiddelen en biociden staan echter wel enkele uitzonderingen op dit verbod. Een gewasbeschermingsmiddel mag worden ingezet als het noodzakelijk is voor de veiligheid op een terrein, waaronder een locatie waar scherpe munitie of explosieven in de bodem kunnen zitten. Daarom hebben we in goed overleg met Waterschap Zuiderzeeland en Omgevingsdienst Flevoland, Gooi en Vechtreek besloten dit middel in te zetten om zo de voortgang van de berging borgen.

Het middel zal door een gecertificeerd bedrijf in kleine concentratie worden aangebracht middels een handspuit met spuitkap om eventuele drift tegen te gaan. Daarnaast wordt het middel niet gebruikt binnen 1 meter van de boven insteek van de naastgelegen watergang. Hierdoor worden mogelijke gezondheidsrisico's voor mens en dier geminimaliseerd.

Lespakket vliegtuigberging basisscholen

Omdat de vliegtuigberging een belangrijke cultuur-historische waarde heeft, vinden we het belangrijk om de kinderen uit onze gemeente middels een gratis lespakket bij dit project te betrekken. In dit lespakket krijgen de kinderen uit groep 7 en 8 les over de luchtoorlog in Nederland, de lokale oorlogsgeschiedenis rondom het IJsselmeergebied en de vliegtuigberging. Een aantal klassen kunnen in overleg met de SOVB ook op langskomen op de bergingslocatie. Dit lespakket wordt ontwikkeld in nauwe samenwerking met Stichting 4 mei Herdenking Dronten, Historisch Dronten en de Veteranenstichting Dronten. Medio oktober zal het lespakket aan alle basisscholen in de gemeente worden uitgereikt.

Communicatie

Vanuit de omgeving is er veel belangstelling en interesse in het bergingsproject. Om onze inwoners op de hoogte te houden van de belangrijkste ontwikkelingen is een themapagina op de website van de gemeente gemaakt met informatie over de berging. Nieuwe updates over de berging zijn de komende maanden op deze webpagina te vinden. Daarnaast zal in overleg met Defensie rondom het op- en afbouwen van de bergingslocatie tussen oktober en december tijdig gecommuniceerd worden over mogelijke verkeershinder en afsluiting van wandelpaden. Daarnaast wordt er tijdens de berging in november een open middag georganiseerd.

Planning

Op dit moment hanteren we onderstaande planning. Deze kan gedurende het project nog veranderen, bijvoorbeeld door de weersomstandigheden.

Augustus/september	Kappen en verwijderen groen en bewerken ruigte
Oktober	Opbouwen en voorbereiden bergingslocatie en verwerkingsterrein
November	Uitvoering berging door Defensie
November/december	Afbouwen en herstellen bergingslocatie en verwerkingsterrein

Vervolg

Na het afronden van de vliegtuigberging ontvangt de raad in het voorjaar van 2026 een raadsvoorstel waarin de daadwerkelijk gemaakte kosten voor de berging zijn opgenomen. Om aanspraak te kunnen maken op de vergoeding van alle gemaakte kosten vanuit het Nationaal Programma Berging Vliegtuigwrakken, dient de gemeente bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) een raadsbesluit in met de vastgestelde kosten. Aanvragen die vóór 1 april 2026 zijn ontvangen worden, na beoordeling, in de daaropvolgende meicirculaire vergoed.

De Locosecretaris,
Ing. E. Smit

De Burgemeester,
drs. J.P. Gebben

